

**Positionsdokument för C-ARG
(SFOGs Arbets- och referensgrupp för Cervixcancerprevention)
ang. vaccination och HPV-testning i primärscreening.**

Vaccin mot cervixcancer

Vaccinerna är ett genombrott i arbetet mot cervixcancer och ger nya möjligheter att bekämpa sjukdomen.

De största potentiella vinsterna finns att hämta utanför västvärlden om en massvaccination kan komma till stånd.

Som komplement till Gynekologisk cellprovskontroll kan vaccination få stor betydelse även i Sverige.

För att få cancerpreventiv effekt i befolkningen krävs att vaccinet inlemmas i det allmänna barnvaccinationsprogrammet.

C-ARG anser att det idag finns underlag för massvaccination av flickor i 11-12 årsåldern. [C-ARG ställer sig idag även bakom genomförandet av en populationsbaserad s.k. catch up vaccination av flickor i åldersgruppen 13-17 år \(uppdatering 13 mars 2009\).](#)

Det finns behov av noggrann och korrekt information vid vaccination. Denna bör utformas enhetligt. Gynekologer är den läkargrupp som har störst kunskap kring cervixcancerprevention. Trots att spontant efterfrågad vaccination inte förväntas få någon nämnvärd effekt på cancerincidens i befolkningen rekommenderar C-ARG landets öppenvårdsgynekologer att stå till förfogande för att vaccinera de kvinnor som önskar vaccination. Opportunistiska vaccinationer ska inte belasta sjukvården ekonomiskt.

Screeningprogrammen ska tills vidare inte förändras på grund av vaccinintröduktion. Det är viktigt att tilltron till screeningen inte rubbas och att vaccinerade kvinnor uppmuntras att delta.

HPV-analys i primärscreening

Icke-deltagande i screening är den viktigaste bakgrundsfaktorn till uppkomst av cervixcancer i Sverige. Bristande sensitivitet hos cellprov är av mindre betydelse.

HPV-DNA-testning ger en möjlighet till förbättrad sensitivitet, men detta på bekostnad av försämrad specificitet. Den kommersiellt tillgängliga RNA-baserade testen har bättre specificitet men är ännu ofullständigt testad.

HPV-test har också en svaghet som screeningprov eftersom det påvisar en asymtomatisk sexuellt överförd infektion där ingen behandling kan erbjudas.

Idag finns inte underlag för att ersätta eller komplettera cellprov med HPV-analys i primärscreening. C-ARG avråder för närvarande från HPV-testning som primärt screeningprov inom offentligt finansierad sjukvård.

Antaget vid C-ARGs möte 060915